

© Copyright by Emil Polit
e-mail: emilpolit@hotmail.com

T umaczenie: Jerzy Czyżowski

Projekt graficzny, DTP:
Agencja Reklamowa Studio Kolor s.c.

Reprodukcje:
Roman Łyko, archiwum artysty

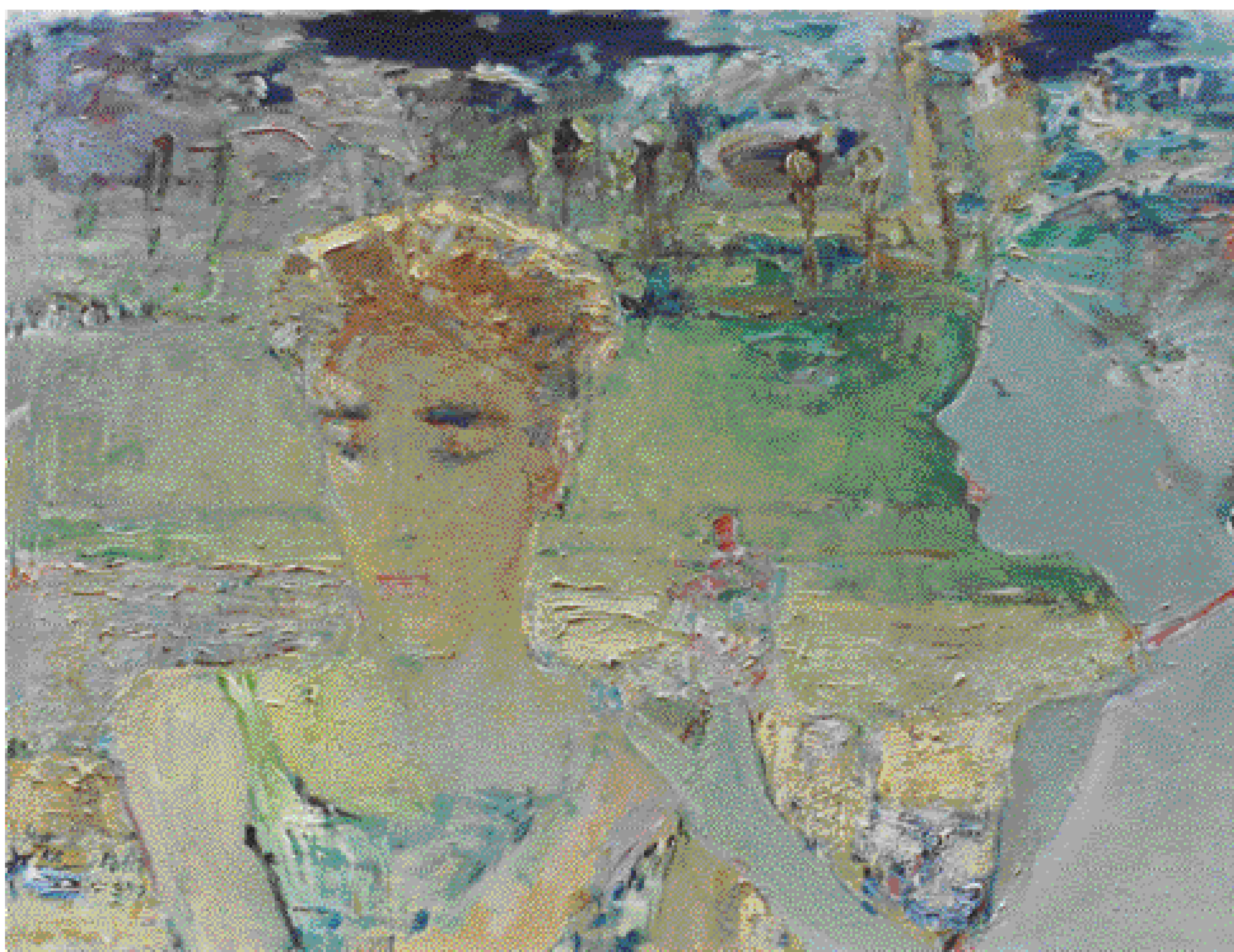
Druk: RESPRINT

Agencja Reklamowa Studio Kolor s.c.
Rzeszów 2001

ISBN 83-915139-0-4

Emil Polit

krajobrazy i portrety

EMIL POLIT urodził się w 1940 roku w Zmysłówce. Studia na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Dyplom w pracowni prof. Wacława Taranczewskiego w 1965 roku. Ma w swoim dorobku 10 wystaw indywidualnych i udział w około 70 wystawach zbiorowych - ośrodkowych, ogólnopolskich i międzynarodowych. Uprawia malarstwo i rysunek. Ma wiele realizacji malarstwa sakralnego. Otrzymał szereg nagród i wyróżnień za malarstwo. Jest laureatem Nagrody Miasta Rzeszowa za 1995 rok - za wybitne osiągnięcia artystyczne w dziedzinie malarstwa. Jest członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków. Jest nauczycielem malarstwa i rysunku w Liceum Sztuk Plastycznych w Rzeszowie. Jego prace znajdują się w BWA w Rzeszowie, Muzeum w Przemyślu, w kolekcjach instytucji i osób prywatnych w Polsce, USA, Niemczech i Włoszech, Watykanie, Austrii, Belgii, Danii, Kanadzie i Francji. Mieszka w Rzeszowie przy ul. Heleny Modrzejewskiej 3.

EMIL POLIT was born in 1940 in Zmysłówka. He studied painting at The Academy of Fine Arts in Kraków. As a student of professor Wacław Taranczewski, he received his diploma in 1965. His artistic output was presented at 10 individual exhibitions of his work and over 70 joint, local, national and international art exhibitions. He concentrates his artistic endeavors on painting and drawing. He has completed many religious paintings. For his work he has received numerous awards and honors. He is the recipient of the Award of the City of Rzeszów for 1995 for outstanding artistic achievement in the field of painting. Emil Polit is a member of The Association of Polish Artists as well as a teacher of painting and drawing at The State Art Preparatory Academy in Rzeszów. His works can be found at the BWA Exhibition Center in Rzeszów, the museum in Przemyśl, as well as with institutions and private collectors in Poland, the USA, Germany, Italy, the Vatican, Austria, Belgium, Denmark, Canada and France. Emil Polit resides at: Heleny Modrzejewskiej 3, Rzeszów.

GŁĘBIA OBRAZU

Malarstwo Emila Polita jest mocno zakorzenione w tradycji. Ulubione przez artystę motywy spotkać można w dziełach polskich i europejskich symbolistów oraz impresjonistów. Natomiast charakteryzująca jego prace swoboda rozwijania zagadnień formalnych, akcentowanie autonomności obrazu względem fenomenów rzeczywistości wywodzi się z, charakterystycznych dla dwudziestowiecznej sztuki, teoretycznych założeń i praktyki polskiego koloryzmu. Trzeba w tym miejscu przypomnieć, że malarz był jednym z uczniów wybitnego przedstawiciela tego kierunku, Wacława Taranczewskiego. W twórczości jego wychowanków można odnaleźć podobne cechy - wytężone staranie o pogłębienie każdej kompozycji, o wpisanie w nią maksimum plastycznego przekazu. Maluje tak, jakby obraz na sztaludze był jego ostatnim dziełem. Staraj się zawrzeć w każdej pracy pełnię swych umiejętności, wiedzy, doświadczeń i uczuć. Celem ich twórczości jest stworzenie arcydzieła - jakości artystycznej niemal całkowicie zapomnianej w sztuce XX wieku.

To absolutystyczne założenie odzwierciedla się w sztuce i w postawie rzeszowskiego artysty. Wyraża się poprzez skromność, pokorę, wieczne niezaspokojenie pragnień i niezadowolenie z efektów swojej pracy, mimo tego, że jest chwalony, nagradzany i nie brakuje wiernych miłośników i kolekcjonerów jego prac. Stworzenie obrazu doskonałego należy bowiem do rzadkich, coraz rzadszych cudów.

Prace Emila Polita mają szczególny, rozpoznawalny na pierwszy rzut oka formę i styl nie do podrobienia. Nie nosi on jednak znamion maniery. Na każdym polu ódnie malarza wyraźnie widać wysiłek pracy - poszukiwania optymalnych rozwiązań. W swych najlepszych dziełach (a zaliczam do nich „Drogę Krzyżową” w Katedrze Rzeszowskiej, cykle „Szepot” i „Koncert”, obrazy o tematyce rodzinnej oraz reminiscencje z dzieciństwa i młodości) malarz świadomie pozostawia partie „słabe”, niedookreślone, będące jak gdyby świadectwem artystycznej kapitulacji, ponieważ na ich tle wyraźniej uwidaczniają się momenty wzniesienia, natchnienia i radości z tych pociągających przedziwnych odkrywań w niewyobrażalne kontury przedmiotów, miejsc, paszczyzny, walory i odcienie barwne. Jakby chodziło mu o to, by zakończyć malowanie w momencie, gdy w obrazie znajdzie wyraz źródłowe bogactwo przeżyć i doznań towarzyszących procesowi twórczemu. Pragnie ocalić na polu ódnie wewnętrzny ruch, uczynić go otwartym i intrygującym. Zaprasza do szukania tajemnic, które ukryte w pogrończu w mroku zakamarkach polu ódnia.

Obrazy Emila Polita są migotliwe i zmienne. Emanują w swoim świetle i wrażliwie, niczym żywe istoty, na światło reagują: inaczej wyglądają w cieniu, inaczej w pełnym blasku dnia, jeszcze inaczej oświetlone snopem reflektorów na sali wystawowej. Można powiedzieć, że zachowują się jak ludzie w zmiennych sytuacjach codziennego życia. Wrażenie to pogłębia nastrojowość i szczególny klimat obrazów, które ewokują różnorodne uczucia: smutek, ból, cierpienie, melancholię i nostalgię, ale również radość, zachwyt, szczęśliwe uspokojenie i pogodzenie ze światem. Artysta rzutuje emocje w kreowane pejzaże: monochromatyczne, utrzymane w odcieniach szarości krajobrazy późnej jesieni i zimy oraz pełne barwnego przepychu wizje wiosny i lata. Powraca w nich często do dzieciństwa spędzonego na wsi. Ujmowane w fotograficznych zbliżeniach, skryte w cieniu sadów, drewniane chaty, stodoły i stajnie, pofadowane pasma pól, leśne polany i uroczyska, ukwiecone łąki, po których spaceruje domowe ptactwo i pasie się bydło, układają się w archetypowe wyobrażenia Polski i polskości.

Emocjami pulsują także symboliczne autoportrety i wizerunki najbliższych. Artysta przedstawia intymne sceny, niekiedy zainspirowane sytuacjami z życia codziennego. Jest portrecistą międzyludzkich więzi, piewę wzajemnej bliskości. Przydaje chwilom zbliżeń, kontaktu i dialogu między ludźmi wymiar niezwykły, wręcz metafizyczny. Napięta czułość,

DEPTH OF THE IMAGE

Emil Polit's painting is deeply rooted in tradition. The motifs favored by the artist are present in the works of Polish and European symbolists and impressionists. The ease with which he handles formal questions, the accenting of the image autonomy in relation to the phenomena of reality arise from the theoretical assumptions and practice of Polish colorism characteristic of twenty century art. It is worth noting that the painter was one of the students of Wacław Taranczewski, an outstanding representative of the trend. One may find a similar feature in the works of his followers - the intensified effort to deepen each composition, to encrypt the maximum artistic expression. They paint as if the painting on the easel were their last one. They try to incorporate into each work their skills, knowledge, experience and emotions to the fullest. The goal of their artism is to create a masterpiece - an artistic value almost completely forgotten in the art of the XX century.

This absolutist assumption is reflected in the art and attitude of the Rzeszów artist. It is exemplified through modesty, humility and eternal thirst to fulfill desire as well as the dissatisfaction of the results of his work despite the fact that he is praised and awarded, loved by individuals and collectors of his work. Creating a perfect painting is a rare, truly rare miracle.

The works of Emil Polit have a special form and style recognized at first glance, impossible to copy. It does not have traits of mannerism. The effort of the work put into each painting is clearly seen - the search for the optimal solution. In his best works ("The stations of the cross" in the Rzeszów Cathedral, the series of "Whisper" and "Concert", paintings with a family theme as well as childhood and youth reminiscences). the painter leaves "weak", undefined parts, being as if testimony of artistic capitulation because with such in the background one vividly sees the flights of imagination, inspiration and joy of the brush strokes which reveal the real contours of objects, surface areas, color shades and values; as if to show the end of the work at a moment presenting the varied richness of experience and sensation accompanying the process of creation. He wishes to save the internal motion on canvas, to make it open and intriguing. He invites to search for mysteries that he has hidden in the dusky recesses of the canvas.

The paintings of Emil Polit are lambent and changing. Living their own light, sensitive as if human, they react to light: they appear different submersed in shade, different in full daylight and still different flooded with exhibition light beams. We could say that they behave as people in the changing situations of everyday life. This impression is intensified by the mood and the climate of the paintings that evoke various emotions: grief, pain, suffering, melancholy and nostalgia as well as joy, astonishment, blissful calmness and reconciliation with the world. The artist projects emotions onto the created landscapes: monochromatic, late autumn and winter landscapes in the shades of gray as well as visions of spring and summer rich with colorful splendor. In his work he retracts to the childhood spent in the country. Captured in photographic close-ups, concealed in the shade of the orchards, the wooden huts, barns and stables, rolling field strips of land, forest glades and ranges, marshy meadows, where domestic fowl wander and cattle roam, all form the archetype representation of Poland and being Polish.

The symbolic auto portraits, likenesses of close-ones also pulsate with emotions. The artist presents intimate scenes occasionally inspired by everyday situations. He is a portrait painter of human bonds, a songster of mutual closeness. The moments of closeness, contact and dialogue between people take on an exceptional dimension almost metaphysical. Intense tenderness with which he portrays his wife, sons, granddaughter and friends brings to mind the works of the masters of artistic intimacy: Vermeer, Georges de La Tour, Pierre Chardin. Even in the auto portraits he is accompanied by the extraordinary figures of The Other World: angels at concert, muses and good spirits as if he would like to stress his conviction or rather - revelation that man is not alone in any life situation, that he

z jak portretuje żonę, synów, wnuczkę, przyjaciół przywodzi na myśl dzieła mistrzów malarskiej intymistyki: Vermeera, Georges'a de La Toura, Pierre'a Chardina. Nawet w autoportretach towarzyszą mu niezwykle postacie z Tamtego Świata: koncertujący anioły, muzy, dobre duchy. Jakby szczególnie podkreśla swoje przekonanie, czy też może raczej - objawienie, że człowiek w żadnej z sytuacji życia nie jest osamotniony, że istnieje w myślach i uczuciach najbliższych, przyjaciół, wśród pracowników i uczniów. A jeżeli został obdarowany wiarą - żyje w oczach Boga.

Wielu twórczości Emila Polita krytycy podkreślają, że udało mu się wzbogacić, obfitując w wielu wybitnych artystów, kolorystyczną linię polskiej sztuki o własną, intymną i ciszoną, ale jednocześnie osobną i oryginalną jakość. Wydaje się, że o jego niepowtarzalności decyduje szczególnie wrażliwość - artysta obserwuje i ukazuje świat nie tylko wrażliwymi oczyma ciała, ale i wyczulonym okiem wewnętrznym.

Magdalena Rabizo-Birek

Emil Polit - to twórca szczególny. Jego obrazy zapadają w pamięć każdego, kto zdecyduje się na głębszy z nimi kontakt. Rozbudzają emocje, są źródłem silnych doznań estetycznych.

O wysokiej jakości malarstwa tego Artysty decyduje wiele elementów. Jednym z ważnych jest szacunek, którym darzy on takich mistrzów, jak Jacek Malczewski, Józef Chełmoński czy Czesław Rzepiński.

Poprzez podejmowanie tematów aluzyjno-poetyckich, wyrażanie zachwytu dla postrzeganego w obfitości w przyrodzie piękna, wysmakowane precyzowanie środków wyrazu malarz tworzy rodzaj dialogu z wielkimi poprzednikami. Czyni to z dużym kulturowym, w głębokim przekonaniu o tym, że w sztuce związki z tradycją są istotną pozytywną wartością.

Artysta świadomy swojej biografii troskliwie zachowuje w pamięci doznania z dzieciństwa, spowodowane przebywaniem w otoczeniu wiejskiej rzeczywistości, pośród lasów, przenikniętych specyficznym nastrojem polskości.

Jest bogaty we wspomnienia z młodzieńczego udziału w pielgrzymowaniach do religijnych sanktuariów. Zachowuje pamięć o własnych korzeniach, o klimacie rodzinnym, w którym wzrasta, o urokach przyrody, w podziwianiu której ubogacza swój zmysł malarski także obecnie. Polit jest malarzem bardzo dobrym. Lata rzetelnej pracy przy sztaludze sprawiły, że zgłębił wiele tajemnic twórczego warsztatu. Doszedł do niezwykle osobistej formy wypowiedzi. Swoimi dziełami dowodzi mistrzostwa w zakresie kreowania nastroju w obrazie poprzez kolor, umiejętność preparowania malarskiej materii, szczególnego wyczucia kompozycyjnego.

Nie jest "niewolnikiem" żadnej doktryny teoretycznej. Pozostaje zawsze wierny wobec siebie, w własnym doznaniu i przeżyciu.

Prawdziwość i wartość wniosków, do których dochodzi, sprawdza poprzez działania na płótnie. Czyni to z pasją i temperamentem. Cech jego obrazów jest kompozycyjna spójność. Jego każda praca malarska jest autonomicznym faktem artystycznym, każda posiada własną, bardzo wyszukaną tonację barwną, niepowtarzalne brzmienie kolorystyczne. Specyficzny rytmik układów elementów, bogactwo różnorodnych kontrastów. Z harmonijnie spójnych obrazów emanuje irrealne światło, które zachęca do ich wnikliwego i czującego odbioru. Emil Polit tworzy malarstwo mądre, dobre i piękne.

Józef Gazda

is present in the minds and emotions of his dearest and friends, his colleagues and students. And if he has been bestowed with faith - he lives in the eyes of God.

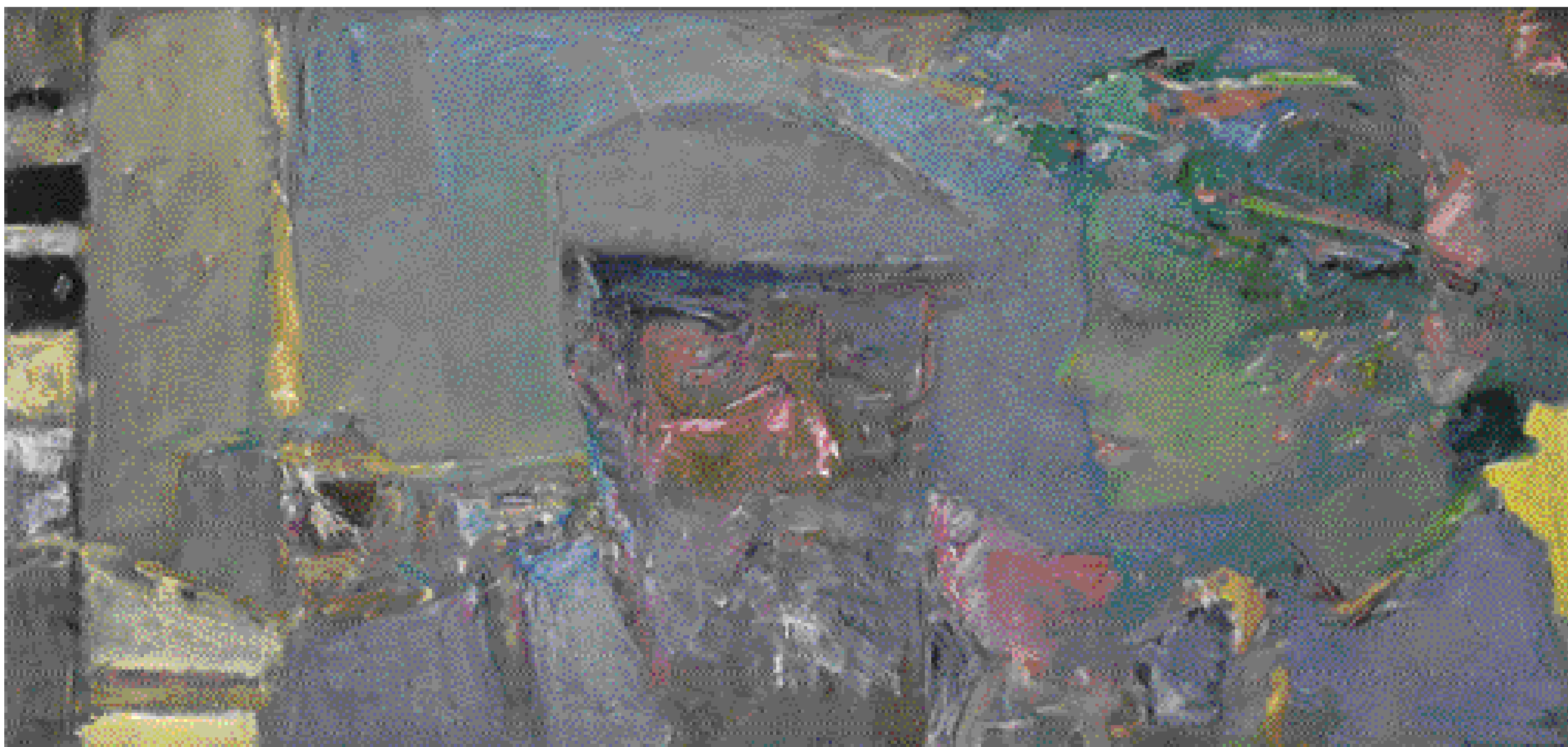
The critics well-wishing Emil Polit's artistic output stress that he managed to enrich the colorist line of Polish art, abundant with many outstanding artists, with his own, intimate and subdued yet, individual and unique voice. It is clear that his uniqueness is defined by a specific attribute - the artist perceives and reveals the world not only with the sensory eyes of the body but also with the sensitive inner eye.

Magdalena Rabizo-Birek

Emil Polit - is a unique artist. His paintings remain in the mind of those who seek a deeper closeness. They excite the emotions and are the source of esthetic sensations. Many elements prove the high quality of the artist. One of the more important is the respect he pays to such masters as Jacek Malczewski, Józef Chełmoński and Czesław Rzepiński. The painter creates a dialogue with his great predecessors by touching allusionary and poetic subjects, expressing astonishment at the abundance of beauty in nature and by the exquisite precision of art form. He achieves this with great awareness and conviction that the bonds with tradition form a vital, positive value.

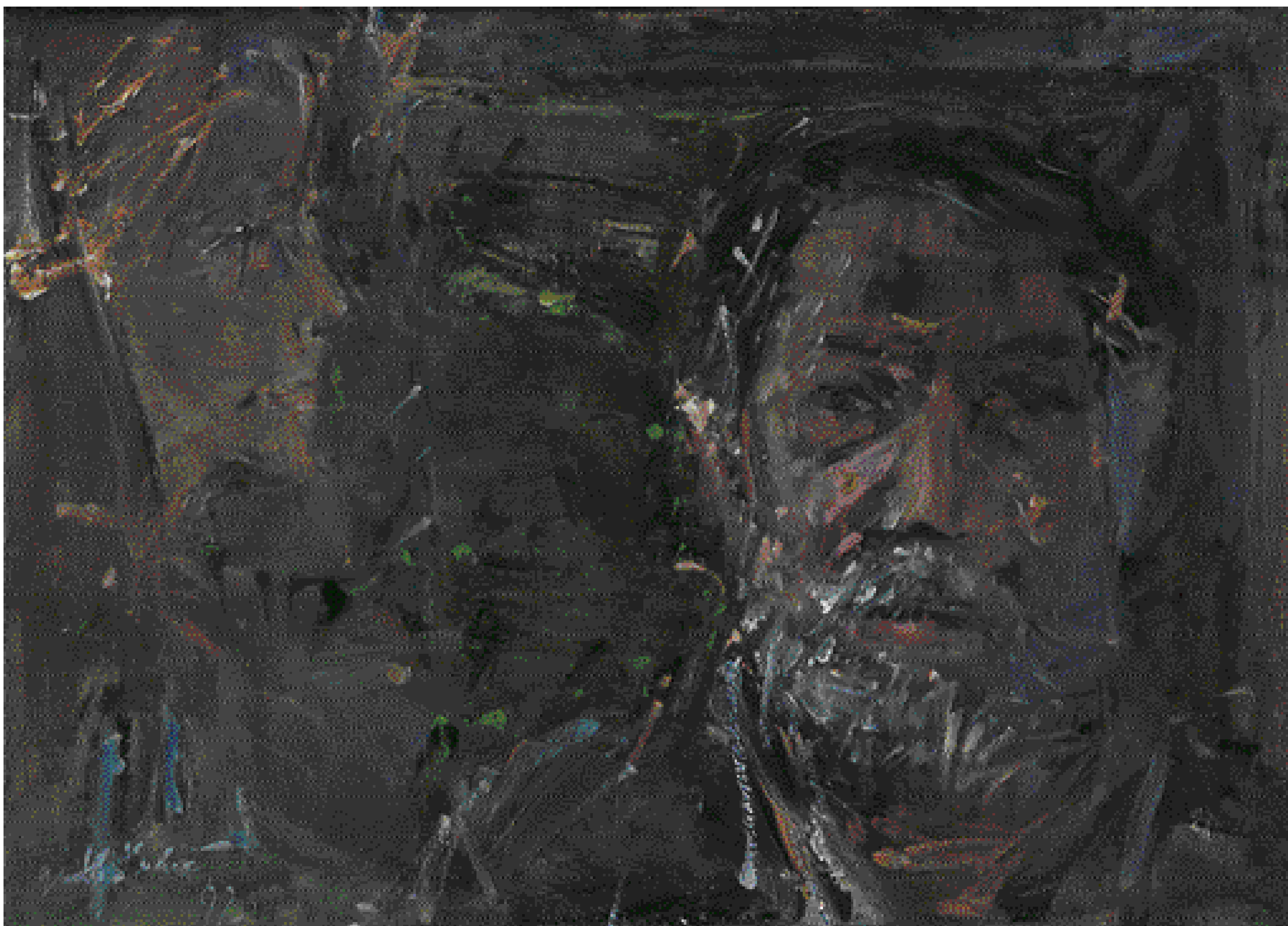
The artist conscious of his biography cradles in the memory his childhood experiences stimulated by the reality of country life among the forest trees and the unequalled mood of fields and meadows. He is enriched with the reminiscences of pilgrim aging to religious sanctuaries in his youth. He retains the memory of his roots, the family atmosphere he was brought up in, the beauty of nature that enriches the painter's artistic senses also at present. Emil Polit is a very good painter. Years of diligent work at the easel made him master the mysteries of artistic workshop. He reached an exceptionally personal form of expression. Through his work, he proved his mastery in creating mood in the image by his use of color, the ability to create artistic matter, a specific intuition in his compositions. He is not a "slave" to any theoretical doctrine. He is always true to himself, his sensations and experience. The truth and value of the conclusions he comes to are verified on canvas. It is done with passion and temperament. Composition coherency is a feature of his paintings. Each of his paintings is an autonomic artistic fact, each having a sophisticated color tone, unrivalled colorist sensation, a unique rhythm of subject layout and richness of various contrasts. A non-real light radiates from these harmonically coherent images. It encourages penetrating and tender insight. Emil Polit creates wise, good and beautiful art form.

Józef Gazda

Szept X (1997, olej, p 6tno, 50x104) Whisper X (1997, oil on canvas, 50x104)

Szept (1992, olej, p 6tno, 33x46) Whisper (1992, oil on canvas, 33x46)

Szept XIII (1999, olej, p ótno, 80x90) Whisper XIII (1999, oil on canvas, 80x90)

na stronie obok
next page

Zielony Szept (1998, olej, p ótno, 45x70)
Green whisper (1998, oil on canvas, 45x70)

Szept III (1994, olej, p ótno, 45x70)
Whisper III (1994, oil on canvas, 45x70)

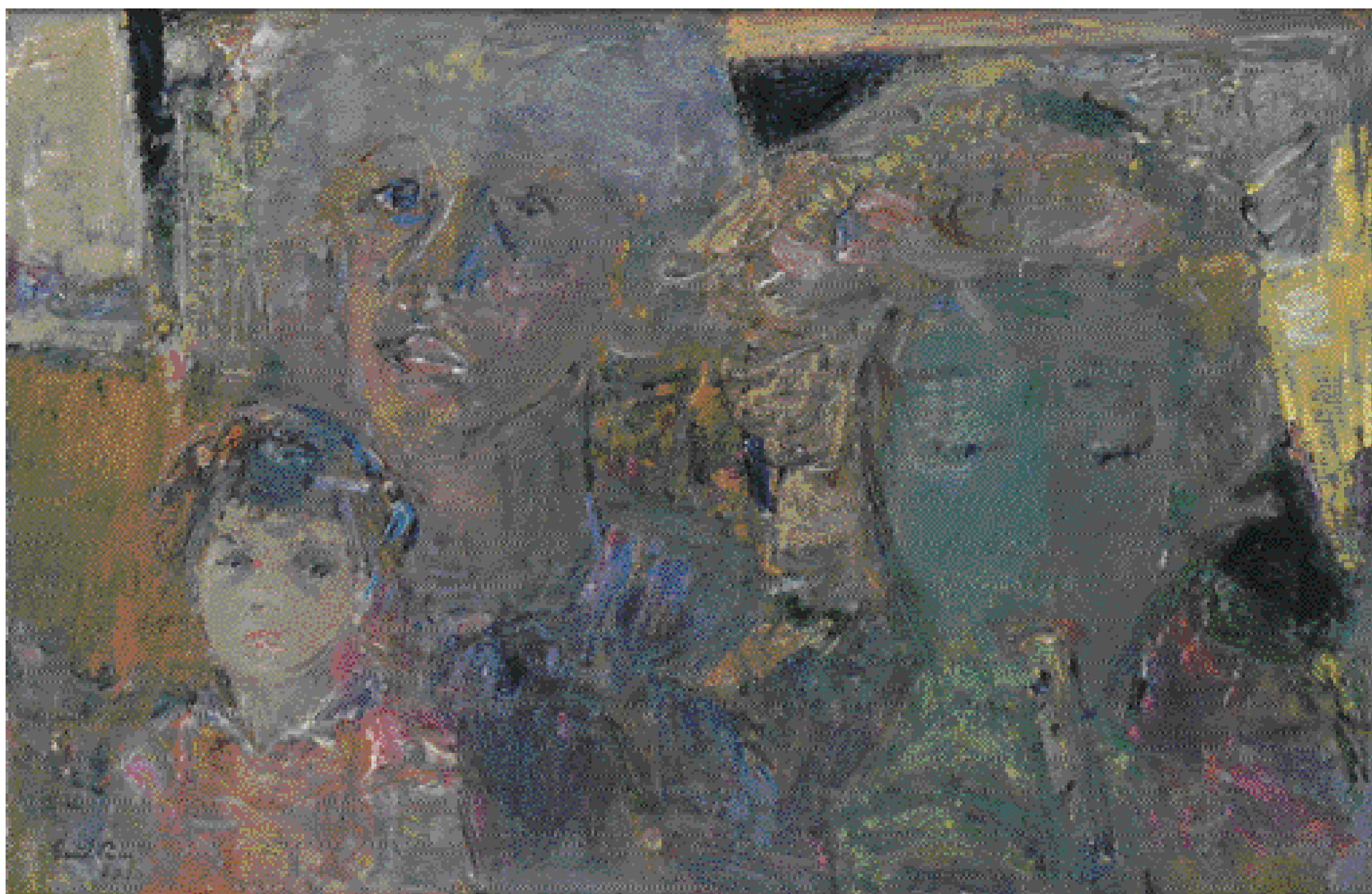

Szept VII (1996, olej, p 6tno, 50x104) Whisper VII (1996, oil on canvas, 50x104)

Koncert (1996, olej, p ótno, 125x100) Concert (1996, oil on canvas, 125x100)

Ko ysanka (2000, olej, p yta, 50x75) Lullaby (2000, oil on board, 50x75)

Melodia (1998, olej, p ótno, 50x66) Melody (1998, oil on canvas, 50x66)

Na Podlesiu (1998, olej, p ótno, 50x90) Podlesie (1998, oil on canvas, 50x90)

Koncert II (1999, olej, p ótno, 80x90) Concert II (1999, oil on canvas, 80x90)

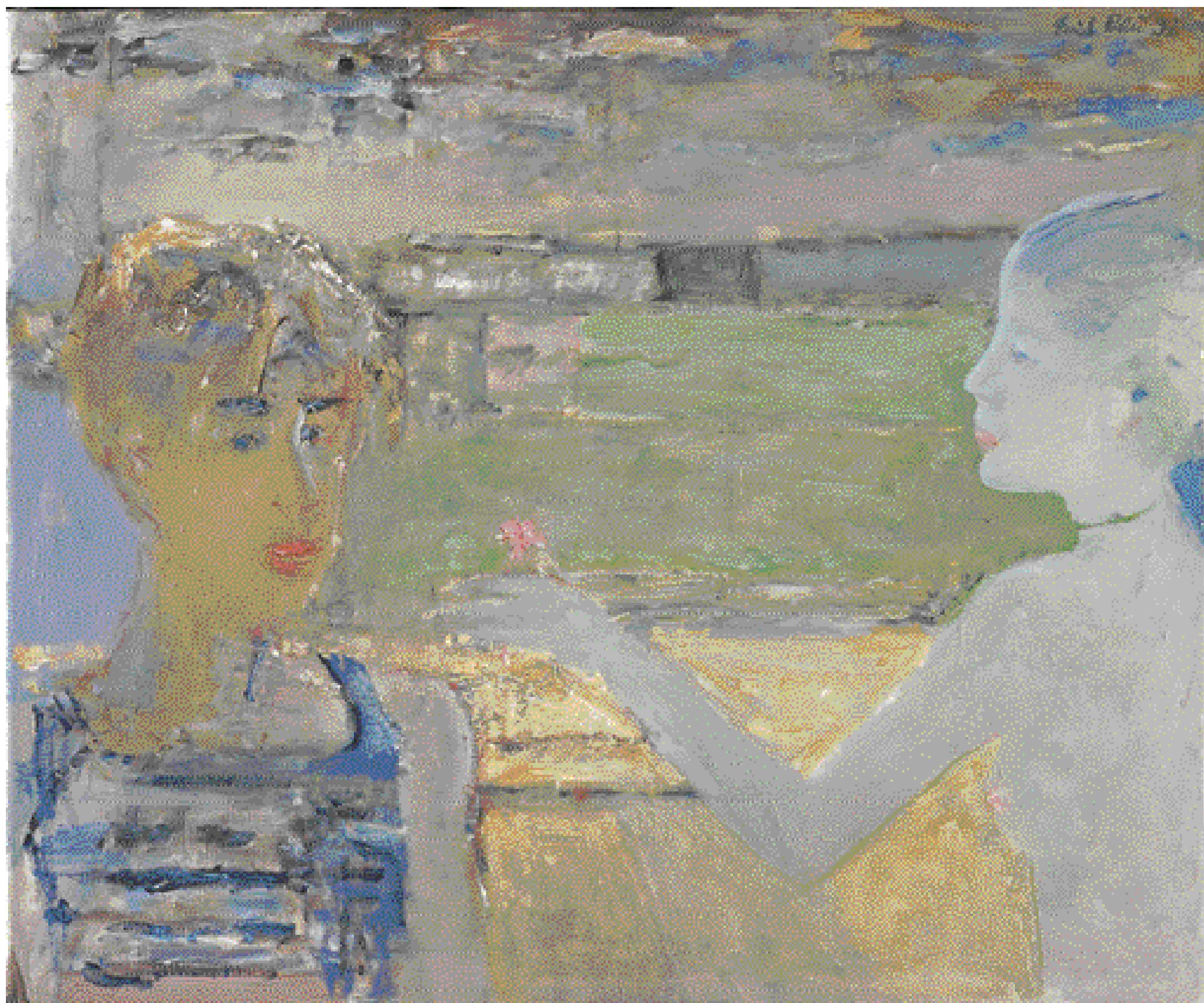
Kwiatek Polny (2000, olej, p łyta, 49x77) Field flower (2000, oil on board, 49x77)

Jesienne Refleksje (2000, olej, p ółno, 54,5x73,5) Autumn thoughts (2000, oil on canvas, 54,5x73,5)

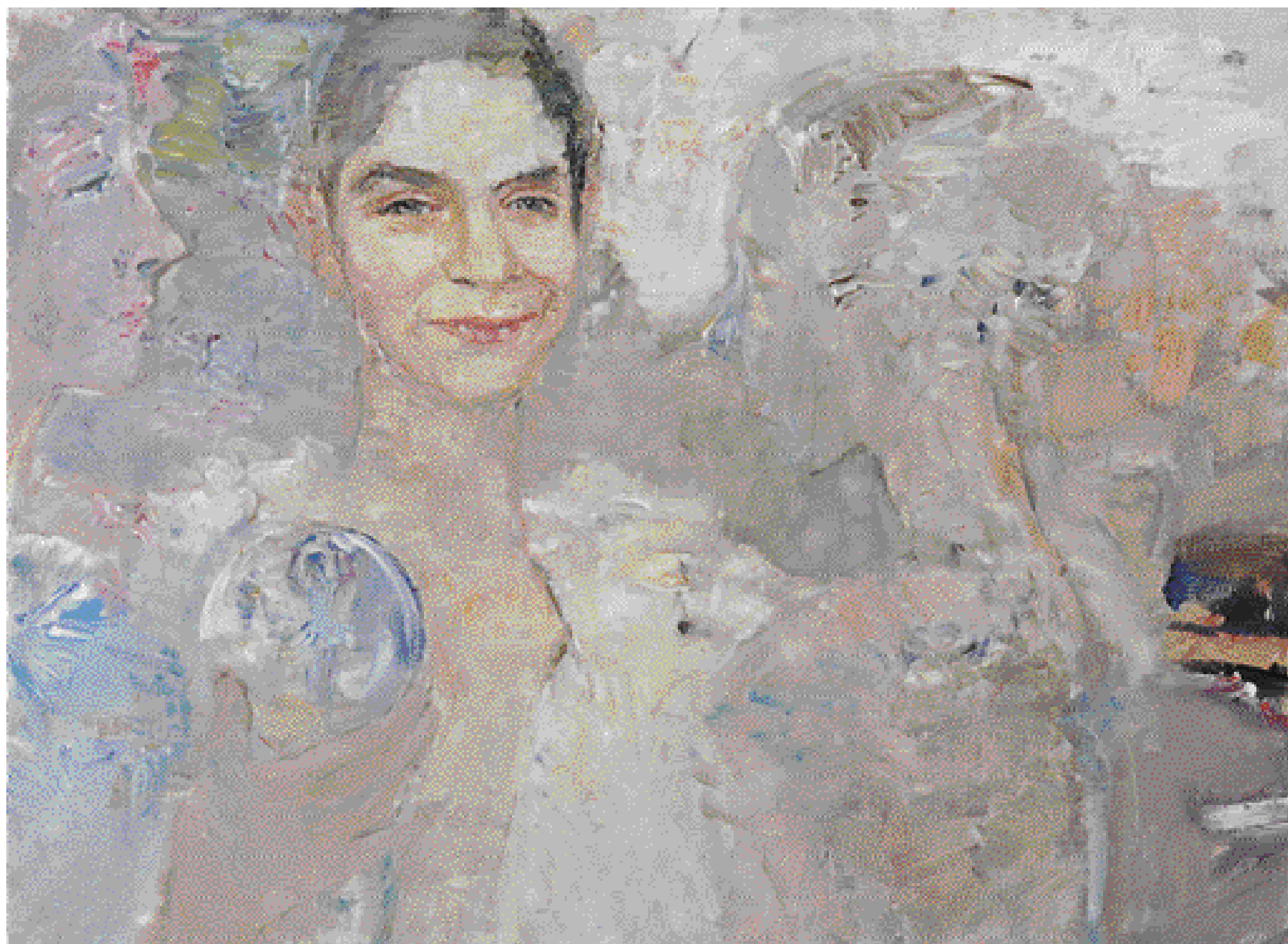

Krajobraz z Tobiaszem - Lato (1998, olej, p 6tno, 92x100) Landscape with Tobias - Summer (1998, oil on canvas, 92x100)

Krajobraz z Tobiaszem - Wiosna (?, olej, p 6tno, ?x?) Landscape with Tobias - Spring (?, oil on canvas, ?x?)

Baletnice (2000, olej, p 6tno, 54x74) Ballerinas (2000, oil on canvas, 54x74)

Portret żony (1993, olej, p ótno, 80x65) Wife's portrait (1993, oil on canvas, 80x65)

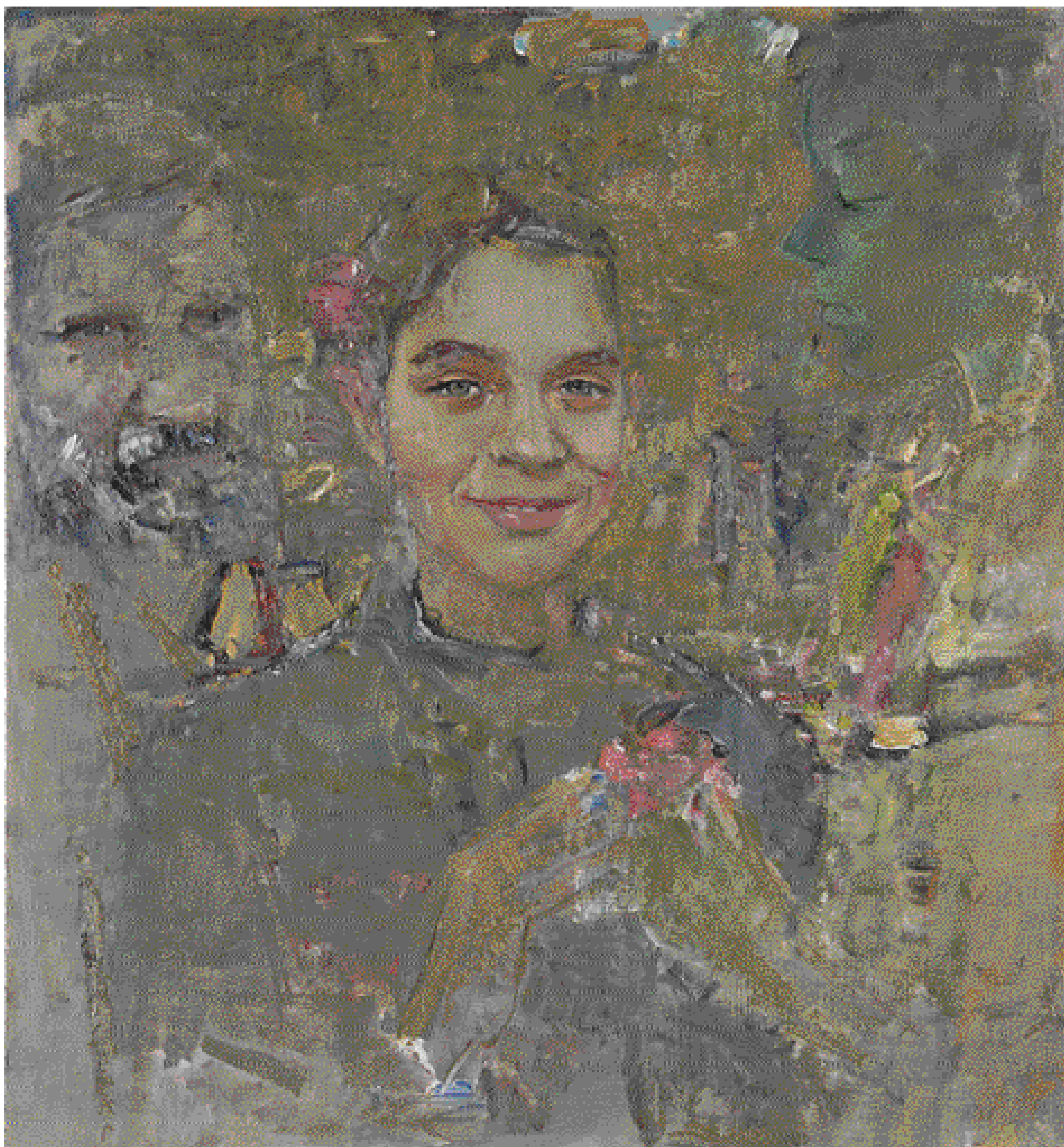
Portret Doktora (1994, olej, p ótno, 70x65) Portrait of a doctor (1994, oil on canvas, 70x65)

Portret z Kanarkiem (2000, olej, p 64x81) Portrait with a canary (2000, oil on canvas, 64x81)

Przemijanie (2000, olej, p 49x61) Passing (2000, oil on board, 49x61)

Portret Ani (2000, olej, p yta, 70x65) Ann's portrait (2000, oil on board, 70x65)

Kuszenie (2000, olej, p ótno, 54x70) Temptation (2000, oil on canvas, 54x70)

na stronie obok
next page

Fio ek Urodzinowy (1998, olej, p ótno, 73x93)
A beautiful violet (1998, oil on canvas, 73x93)

Twoja Obecnoœæ (1999, olej, p ótno, 80x100)
Your presence (1999, oil on canvas, 80x100)

W Ogrodzie u Aleksandry (1996, olej, p ótno, 100x120) In Alexandra's garden (1996, oil on canvas, 100x120)

Radocea Oleñki (1998, olej, p ótno, 92x110) Olenka's joy (1998, oil on canvas, 92x110)

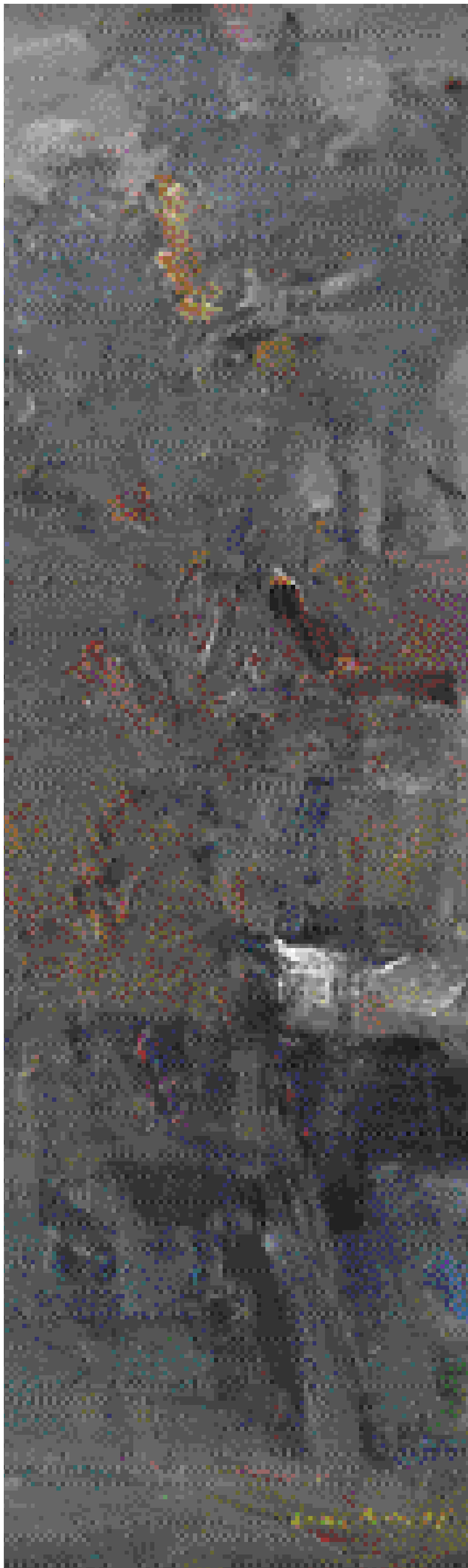
Herbatka (2000, olej, p ótno, 80x100) Tea (2000, oil on canvas, 80x100)

Koniec Lata (1999, olej, p 6tno, 100x125) End of summer (1999, oil on canvas, 100x125)

Pejza; (1998, olej, p ótno, 75x104) Landscape (1998, oil on canvas, 75x104)

Powrót (1991, olej, płótno, 54x81) Return (1991, oil on canvas, 54x81)

Pejzaż Polski (1996, olej, p ótno, 40x100) Polish landscape (1996, oil on canvas, 40x100)

Widok z Pracowni (1993, olej, p 6tno, 50x50) A view from the studio (1993, oil on canvas, 50x50)

Szary Pejzaż (1995, olej, płótno, 80x100) Gray landscape (1995, oil on canvas, 80x100)

W Cieniu Drzew (1992, olej, płótno, 65x80) In the shade of the trees (1992, oil on canvas, 65x80)

Szare Wierzby (1993, olej, p 6tno, 100x120) Gray willows (1993, oil on canvas, 100x120)

Indyki (1992, olej, p ótno, 28x53) Turkeys (1992, oil on canvas, 28x53)

Pejzaż Zimowy (1993, olej, p ótno, 59x77) Winter landscape (1993, oil on canvas, 59x77)

Przed Wieczorem (1993, olej, p 6tno, 100x120) Before evening (1993, oil on canvas, 100x120)

Jesienny Dzień (2000, olej, p ótmo, 80x90) An autumn day (2000, oil on canvas, 80x90)

Wiosna (2000, olej, p ótno, 65x92) Spring (2000, oil on canvas, 65x92)

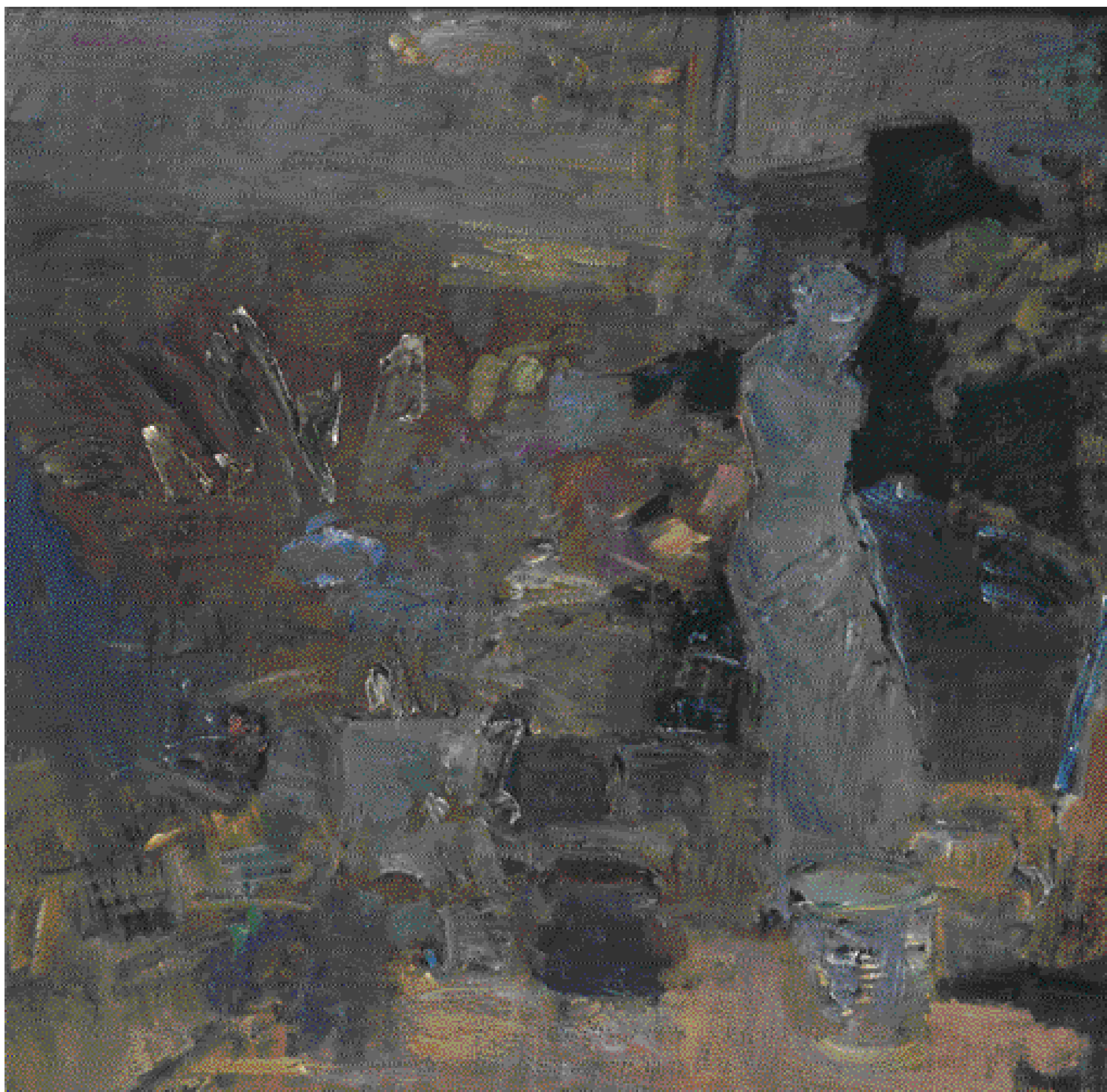

Pola (1997, olej, p ótno, 50x104) Fields (1997, oil on canvas, 50x104)

Za Oknem (2000, olej, p ótno, 80x80) Outside the window (2000, oil on canvas, 80x80)

Martwa Natura (1999, olej, p ótno, 75x75) Still nature (1999, oil on canvas, 75x75)

Rozlewisko (1995, olej, p 6tno, 24x30) Flood waters (1995, oil on canvas, 24x30)

Kwiaty (1999, olej, p 6tno, 38x33) Flowers (1999, oil on canvas, 38x33)

Przed Burz (1994, olej, p ótno, 70x80) Before tempest (1994, oil on canvas, 70x80)

Dziêkujê Piotrowi i Tammy
- sponsorom tego albumu.

My words of thanks and appreciation to Peter and Tammy
- the sponsors of this album.

*Wniosła w moje życie wielką radość i miłość
- Mojej wnuczce Oleńce*

*You have brought great joy and love into my life
- to my granddaughter Oleńka*